

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

9.12.2019
Wzrost w numerze 12-2019

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016, poz. 561 z późn. zm.)		SEKRETARIAT REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ w Kielcach	
A. ADRESAT WNIOSKU		Wpłynęło dnia 09.12.2019	zał.
Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, ul. Targowa 18, 25-520 Kielce			
B. DANE WNIOSKODAWCY		L.dz. 3642 podpis doręczono osobiście	
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE			
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)			
☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego 2. związek międzygminny 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów 4. związek, stowarzyszenie powiatów 5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne) 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)			
Nazwa pełna Gmina Kielce			
B.2. ADRES SIEDZIBY			
Powiat Kielce	Gmina Kielce	Miejscowość Kielce	
Ulica Rynek	Nr domu 1	Nr lokalu	
Kod pocztowy 25-303	Poczta Kielce		
B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA			
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)			
1) ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1440); 2) ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010)			
C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ))			
Zasady i tryb ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynikają z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010). Zgodnie z art. 6r ust. 2 ww. ustawy z opłat pobranych za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Oznacza to, że system gospodarowania odpadami komunalnymi powinien się samofinansować. W związku z powyższym opłaty za gospodarowanie odpadami powinny być ustalane w wysokości zabezpieczającej pokrycie kosztów funkcjonowania systemu, które obejmują m.in. koszty: 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,			

- 3) obsługi administracyjnej tego systemu,
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W świetle powyższego nie budzi wątpliwości, że rada gminy podejmując uchwałę w sprawie ustalenia stawek opłaty za gospodarowanie odpadami jest zobowiązana do dokonania rzetelnej i wnikliwej kalkulacji wysokości stawek, tak aby pobierane opłaty pokrywały rzeczywiste koszty związane z funkcjonowaniem systemu zagospodarowania odpadami na terenie gminy. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1440), naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest m.in. nieustalenie należności jednostki samorządu terytorialnego albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia.

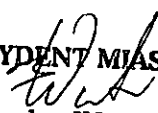
Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

1. Czy ustalenie należności Gminy Kielce z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia, które ma na celu zabezpieczenie kosztów realizacji zadania gminy, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych ?
2. W przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie nr 1, czy Prezydent Miasta Kielce może być odpowiedzialny za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w przypadku nieprawidłowego ustalenia stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi tj. w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia ?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

1. Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinny zostać skalkulowane w sposób zapewniający samofinansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie tj. na poziomie zapewniającym zrównoważenie dochodów z wydatkami. Ustalenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
2. Prezydent Miasta Kielce nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych z tytułu nieprawidłowego ustalenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ponieważ ustalenie wysokości ww. opłat nie stanowi kompetencji Prezydenta Miasta Kielce.

Data wypełnienia wniosku	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej
05.12.2019 r.	Bogdan Wenta	PREZYDENT MIASTA Bogdan Wenta

WYŚLANO DNIA:

02.01.2020

Kielce, dnia 2.01.2020

L. dz. 4 Podpis

WI.44.1.2020

Pan Bogdan Wenta
Prezydent Miasta Kielce

Szanowny Panie Prezydencie, wnioskiem z dnia 05.12.2019 roku, doręczonym na adres Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dacie 09.12.2019 roku, zwrócił się Pan o udzielenie odpowiedzi na pytania:

1. Czy ustalenie należności Gminy Kielce z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia, które ma na celu zabezpieczenie kosztów realizacji zadania gminy, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych?
2. W przypadku pozytywnej odpowiedzi na pytanie nr 1, czy Prezydent Miasta Kielce może być odpowiedzialny za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w przypadku nieprawidłowego ustalenia stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia?

Odpowiadając na postawione pytania informuję, że organem orzekającym w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych na podstawie art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1440) jest w I instancji Komisja Orzekająca przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Kielcach. Poza kompetencjami RIO w Kielcach znajduje się więc odpowiedź na wskazane na wstępie pytania dotyczące przedmiotu naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Odnosząc się jednakże do zagadnienia dotyczącego ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wskazać należy na następujące okoliczności.

Zadania własne gmin w zakresie utrzymania czystości i porządku, w tym gospodarowania odpadami komunalnymi reguluje ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010), dalej u.u.c.p.g.

Jak wynika z art. 6k ust. 2 pkt 3 u.u.c.p.g., rada gminy, określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bierze pod uwagę koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2-2b i 2d.

Zgodnie zaś z art. 6r ust. 2-2b i 2d u.u.c.p.g.:

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługi administracyjnej tego systemu;
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć:

- koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.
- koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.
- koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2 u.u.c.p.g, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób.

Stosownie do art. 6 ust. 1aa u.u.c.p.g., środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Powołane wyżej przepisy potwierdzają, że co do zasady wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi mają pokrywać wszystkie potrzeby wydatkowe systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Gminne systemy gospodarowania odpadami komunalnymi winny być zbilansowane, tj. wpływy z opłat mają pokrywać wydatki na funkcjonowanie systemu. Ustalane przez radę gminy opłaty winny zabezpieczać pokrycie kosztów funkcjonowania systemu. Zatem rada gminy uchwalając wysokość stawek opłaty za gospodarowanie odpadami musi dokonać rzetelnej kalkulacji wysokości stawek, tak aby pokrywały one rzeczywiste roczne koszty związane z funkcjonowaniem systemu. Od powyższej zasady bilansowania się systemu możliwe są wyjątki polegające na zwalnianiu lub obniżaniu stawek opłat, jednakże muszą one wynikać z przepisów u.u.c.p., czego przykładem jest art. 6k ust. 2b, ust. 4 i ust. 4a u.u.c.p.g. W takiej sytuacji powstałą różnicę gmina musi pokryć z innych środków. Prawidłowo ustalone wydatki przeznaczone na funkcjonowanie systemu należy wykazać w budżecie gminy. Na realizację rzetelnie zaplanowanych w budżecie gminy wydatków dotyczących funkcjonowania systemu należy zaplanować dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w tożsamej wysokości.

Dodatkowo należy zauważyć, iż istotne zmiany w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi nastąpiły od dnia 6 września 2019 roku. W tym dniu weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw

(Dz. U. z 2019 r., poz. 1579). Jak wynika z art. 9 ust. 1 przepisów przejściowych, gminy mają obowiązek dostosowania uchwał podjętych w starym stanie prawnym w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie nowelizacji.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

mgr Zbigniew Rekas